

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023

Marathi (Compulsory) Paper-XV

MARC28: Marathi Samikshechi Vatchal

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 'नावल व नाटक' या विषयावरील निबंध कोणी लिहिला ? अ. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर ब. वि. का. राजवाडे
क. का. बा. मराठे ड. लोकहितवादी
- 2 'कादंबरी' या नावाने समीक्षा विषयक लेख कोणी लिहिला ? अ. का. बा. मराठे ब. लोकहितवादी क. वि.
.का. राजवाडे ड. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर
- 3 इ. स. १६८० मध्ये बंगालमध्ये कोणते वृत्तपत्र सुरू झाले ? अ. बॉम्बे गॅझेट ब. दि इंडियन गॅझेट क. बंगाल
गॅझेट ड. मद्रास कुरियर
- 4 १८६४ साली प्रसिद्ध झालेल्या मराठी पुस्तकांच्या यादीत प्राचीन काव्यांची संख्या १९७ असल्याचे कोणी दाखवून
दिले आहे ? अ. म. गो. रानडे ब. र. धो. कर्वे क. गो. ग. आगरकर ड. माधवराव रानडे
- 5 'हावभावांसह रंगभूमीवर म्हणून दाखवण्याजोगे रसभरीत संवादमिश्रित काव्य म्हणजे नाटक होय' अशी नाटकाची
व्याख्या कोणी केली आहे ? अ. म. मो. कुंटे ब. रा. भि. गुंजीकर क. का. बा. मराठे ड. गंगाधर
पाटील
- 6 'ललित लेखक कलेचा उपासक आहे, शंकराचार्यांचा चोपदार नाही' हे विधान कोणी केले आहे ? अ. ना. सी.
फडके ब. वा. म. जोशी क. श्री. व्यं. केतकर ड. न. चिं. केळकर
- 7 'कलाविकासाच्या मागे हेतू संशोधनाचा गुप्त पोलीस लावून घ्या' हे विधान कोणाचे आहे ? अ. श्री. कृ. कोल्हटकर
ब. वा. म. जोशी क. न. चिं. केळकर ड. ना. सी. फडके
- 8 'कारणानाम अनेकता' हा समीक्षाविचार कोणाचा आहे ? अ. वा. म. जोशी ब. श्री. व्यं. केतकर क.
लालजी पेंडसे ड. ना. सी. फडके
- 9 'नीतीच्या नरड्याला नख लावून किंवा सत्य पायदळी तुडवून, कोणतीही कला आनंद देऊ शकत नाही' हे विधान
कोणी म्हटले आहे ? अ. वा. म. जोशी ब. न. चिं. केळकर क. श्री. व्यं. केतकर ड. वा. म. पटवर्धन
- 10 १९२१ साली बडोदे येथे संपन्न झालेल्या अ. भा. म. साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षस्थान कोणी भूषविले होते ? अ. न. चिं.
केळकर ब. वि. का. राजवाडे क. ना. सी. फडके ड. वा. म. जोशी
- 11 मर्दकरांच्या सौंदर्य शास्त्रात विशुद्ध संवेदनेच्या बरोबरीने कोणत्या रचनेचे महत्त्व आहे ? अ. संगीत ब. संवाद
क. गीत ड. लयबद्ध
- 12 म. सु. पाटील यांनी कोणत्या समीक्षेबद्दल विस्ताराने लिहिले आहे ? अ. आदिबंधात्मक ब. मार्क्सवादी
क. ऐतिहासिक ड. समाजशास्त्रीय

- 13 'दीपमाळ', 'दीपकळी', 'दीपदान' हे कथासंग्रह कोणाचे आहेत ? अ. आशा बगे ब. गौरी देशपांडे क. विजया राजाध्यक्ष ड. कुसुमावती देशपांडे
- 14 'जास्वंद' या समीक्षापर लेखांचे पुस्तक कोणाचे आहे ? अ. भालचंद्र नेमाडे ब. वा. ल. कुलकर्णी क. द.भि. कुलकर्णी ड. माधव आचवल
- 15 मराठी साहित्य समीक्षेमध्ये देशीवाद ही संकल्पना कोणी मांडली ? अ. रामचंद्र देखणे ब. भालचंद्र नेमाडे क. रा. चिं. ढेरे ड. नागनाथ कोत्तापल्ले

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 विष्णुशास्त्री चिपळूणकरांच्या ललित लेखनातून व्यक्त झालेला समीक्षा विचार .
- 2 वि. का. राजवाडे यांच्या ललित लेखनातील व्यक्त झालेला समीक्षा विचार
- 3 ना. सी. फडके यांचा कलावाद
- 4 भालचंद्र नेमाडे यांचा देशीवाद

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'दंभहारक' नियतकालिकातील समीक्षा विचार विशद करा?
- 2 श्री. कृ. कोल्हटकर यांचा कलावाद स्पष्ट करा ?
- 3 डॉ. म. सु. पाटील यांचे मराठी साहित्य समीक्षेतील योगदान विशद करा?
- 4 डॉ. गो. मा. पवार यांचे मराठी साहित्य समीक्षेतील योगदान विशद करा?

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 साहित्य आणि समीक्षा यांचा अनुबंध स्पष्ट करा?
- 2 स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील 'कलावादी' साहित्य विचाराचा परामर्श घ्या?

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-IV Examination: March/April-2023

Marathi (Compulsory) Paper-XV

MARC28: Marathi Samikshechi Vatchal

Day and Date: Saturday, 06/05/2023

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 'नावल व नाटक' या विषयावरील निबंध कोणी लिहिला ? अ. विष्णुशास्त्री चिपळूणकर ब. वि. का. राजवाडे
क. का. बा. मराठे ड. लोकहितवादी

Option 3

2 'कादंबरी' या नावाने समीक्षा विषयक लेख कोणी लिहिला ? अ. का. बा. मराठे ब. लोकहितवादी क. वि.
.का. राजवाडे ड. कृष्णशास्त्री चिपळूणकर

Option 3

3 इ. स. १६८० मध्ये बंगालमध्ये कोणते वृत्तपत्र सुरू झाले ? अ. बॉम्बे गॅझेट ब. दि इंडियन गॅझेट क. बंगाल
गॅझेट ड. मद्रास कुरियर

Option 2

4 १८६४ साली प्रसिद्ध झालेल्या मराठी पुस्तकांच्या यादीत प्राचीन काव्यांची संख्या १९७ असल्याचे कोणी दाखवून
दिले आहे ? अ. म. गो. रानडे ब. र. धो. कर्वे क. गो. ग. आगरकर ड. माधवराव रानडे

Option 4

5 'हावभावांसह रंगभूमीवर म्हणून दाखवण्याजोगे रसभरीत संवादमिश्रित काव्य म्हणजे नाटक होय' अशी नाटकाची
व्याख्या कोणी केली आहे ? अ. म. मो. कुंटे ब. रा. भि. गुंजीकर क. का. बा. मराठे ड. गंगाधर
पाटील

Option 3

6 'ललित लेखक कलेचा उपासक आहे , शंकराचार्याचा चोपदार नाही ' हे विधान कोणी केले आहे ? अ. ना. सी. फडके ब. वा. म. जोशी क. श्री. व्यं. केतकर ड. न. चिं. केळकर

Option 1

7 ' कलाविकासाच्या मागे हेतू संशोधनाचा गुप्त पोलीस लावू नये ' हे विधान कोणाचे आहे ? अ. श्री. कृ. कोल्हटकर ब. वा. म.जोशी क. न. चिं. केळकर ड. ना. सी. फडके

Option 3

8 ' कारणानाम अनेकता ' हा समीक्षाविचार कोणाचा आहे ? अ. वा. म. जोशी ब. श्री. व्यं. केतकर क. लालजी पेंडसे ड. ना. सी. फडके

Option 1

9 ' नीतीच्या नरड्याला नख लावून किंवा सत्य पायदळी तुडवून , कोणतीही कला आनंद देऊ शकत नाही ' हे विधान कोणी म्हटले आहे ? अ. वा. म. जोशी ब. न. चिं.केळकर क. श्री. व्यं. केतकर ड. वा. ब. पटवर्धन

Option 1

10 १९२१ साली बडोदे येथे संपन्न झालेल्या अ. भा.म. साहित्य संमेलनाचे अध्यक्षस्थान कोणी भूषविले होते ? अ. न. चिं. केळकर ब. वि. का. राजवाडे क. ना. सी. फडके ड. वा. म. जोशी

Option 1

11 मर्ढेकरांच्या सौंदर्य शास्त्रात विशुद्ध संवेदनेच्या बरोबरीने कोणत्या रचनेचे महत्त्व आहे ? अ. संगीत ब. संवाद क. गीत ड. लयबद्ध

Option 4

12 म. सु. पाटील यांनी कोणत्या समीक्षेबद्दल विस्ताराने लिहिले आहे ? अ. आदिबंधात्मक ब. मार्क्सवादी क. ऐतिहासिक ड. समाजशास्त्रीय

Option 1

13 'दीपमाळ', ' दीपकळी', 'दीपदान' हे कथासंग्रह कोणाचे आहेत ? अ. आशा बगे ब. गौरी देशपांडे क. विजया राजाध्यक्ष ड. कुसुमावती देशपांडे

Option 4

14 'जास्वंद' या समीक्षापर लेखांचे पुस्तक कोणाचे आहे ? अ. भालचंद्र नेमाडे ब. वा. ल. कुलकर्णी क. द.भि. कुलकर्णी ड. माधव आचवल

Option 4

15 मराठी साहित्य समीक्षेमध्ये देशीवाद ही संकल्पना कोणी मांडली ? अ. रामचंद्र देखणे ब. भालचंद्र नेमाडे क. रा. चिं. ढेरे ड. नागनाथ कोत्तापल्ले

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 विष्णुशास्त्री चिपळूणकरांच्या ललित लेखनातून व्यक्त झालेला समीक्षा विचार .

Ans:

2 वि. का. राजवाडे यांच्या ललित लेखनातील व्यक्त झालेला समीक्षा विचार

Ans:

3 ना. सी. फडके यांचा कलावाद

Ans:

4 भालचंद्र नेमाडे यांचा देशीवाद

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 'दंभहारक' नियतकालिकातील समीक्षा विचार विशद करा?

Ans:

2 श्री. कृ. कोल्हटकर यांचा कलावाद स्पष्ट करा ?

Ans:

3 डॉ. म. सु. पाटील यांचे मराठी साहित्य समीक्षेतील योगदान विशद करा?

Ans:

4 डॉ. गो. मा. पवार यांचे मराठी साहित्य समीक्षेतील योगदान विशद करा?

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 साहित्य आणि समीक्षा यांचा अनुबंध स्पष्ट करा?

Ans:

2 स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील ' कलावादी ' साहित्य विचाराचा परामर्श घ्या?

Ans:
